

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, соціології та політології

Силабус (SYLLABUS)

Назва дисципліни	<i>Прикладні соціологічні студії / Applied sociological studies</i>
	<i>Загальні відомості про дисципліну</i>
Освітній ступінь	Магістр
Галузь знання	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація	-
Навчальний рік	2024-2025
Семестр	3
Факультет	ФМТП
Курс	2
Група	ФМТП 2-3м
Мова викладання	українська
	<i>Місце дисципліни в освітній програмі</i>
Анотація курсу	<p><i>Метою</i> навчальної дисципліни «Прикладні соціологічні студії» є формування практичних знань та умінь з розв'язування складних задач і проблем соціології дослідницького та/або інноваційного характеру, обробки й аналізу соціологічної інформації, навичок проектування та проведення соціологічних досліджень, використання сучасних методики діагностики, експертизи та прогнозування, інформаційно-комунікативних технологій.</p> <p><i>Завданням</i> вивчення дисципліни «Прикладні соціологічні студії» є формування у студентів вмінь аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології; вироблення практичних навичок здійснювання діагностики та інтерпретації соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причин їхнього виникнення та наслідків; підвищення рівня застосовування наукових знань, соціологічних та статистичних методів, цифрових технологій, спеціалізованого програмного забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань; розуміння особливостей планування наукових досліджень у сфері соціології; уміння аналізувати результати соціологічних досліджень, обґрунтовувати висновки.</p> <p><i>Предметом</i> вивчення дисципліни є методи збору соціологічної інформації, методологічні аспекти проведення соціологічних досліджень, реалізація емпіричних досліджень, розуміння сучасного соціологічного дискурсу.</p>
Інформація про викладачів	Горпинич Ольга Валеріївна, кандидат філософських наук, доцент сайт https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=44584&uk E-mail: o.horpynych@knute.edu.ua
Освітня програма	Діджитал соціологія
Перелік фахових компетентностей	Загальні компетентності за освітньою програмою ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

	<p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</p> <p>ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР01 Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.</p> <p>ПР02 Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.</p> <p>ПР04 Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.</p> <p>ПР05 Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, базах даних та інших джерелах.</p> <p>ПР07 Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.</p> <p>ПР08 Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПР09 Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПР10 Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для ефективного вирішення спеціалізованих задач професійної діяльності.</p> <p>ПР11 Адаптуватися в умовах часткої зміни технологій професійної діяльності, прогнозувати кінцевий результат.</p> <p>ПР12 Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.</p>
<p>Пререквізити дисципліни</p>	<p>Перед вивченням навчальної дисципліни у студентів мають бути розвинуті наступні компетентності:</p> <p><i>знання</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – соціальних проблем та змін, що відбуваються в Україні та світі в цілому; – закономірностей та особливостей розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач; – особливостей збирання, аналізу та узагальнення соціальної інформації з використанням соціологічних методів; – інформаційних та комунікаційних технологій; – особливостей спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); – особливостей різних ролей (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач; – етичних норм професійної діяльності соціолога; <p><i>вміння</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати соціальні проблеми та зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому;

- визначати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач;
- застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- генерувати нові ідеї (креативність);
- презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички міжособистісної взаємодії;
- спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- працювати у команді, ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач;
- дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога, діяти соціально відповідально та свідомо.

Зміст дисципліни та оцінювання результатів навчання

Тематичний план	Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	
		Усього годин/кредитів	з них			
			лекції	практичні (семінарські) заняття/ МК		самостійна робота студентів
	Тема 1. Соціологічна інформація. Методологічні принципи аналізу соціологічних даних	14	2	2	10	О, ТЗ, П, АР
	Тема 2. Методи збору даних. Якісні та кількісні методи аналізу даних	20	4	4	12	О, ТЗ, П, АР
	Тема 3. Методологія прикладних соціальних досліджень	22	4	6	12	О, ТЗ, П, АР
	Тема 4. Інструментарій соціологічного дослідження	20	4	4	12	О, ТЗ, П, АР, МС
	Тема 5. Статистичні методи аналізу соціологічних даних	20	4	4	12	О, ТЗ, П, АР, МС
	Тема 6. Моніторингові дослідження соціальних проблем.	20	4	4	12	О, ТЗ, П, АР, МС
	Тема 7. Обробка і інтерпретація даних	14	2	2	10	О, ТЗ, П, АР, МС
	Тема 8. Підходи до аналізу нечислових даних у соціології	14	2	2	10	О, ТЗ, П, АР
	Тема 9. Асоціативні методики в емпіричних соціологічних дослідженнях.	20	4	4	12	О, ТЗ, П, АР, МС
	Тема 10. Презентації емпіричної частини магістерських дипломних робіт.	16	4	2	10	О, ТЗ, П, АР, МС
	Разом:	180/6	34	34	112	
Підсумковий контроль – екзамен						

Структура навантаження студентів	Дисципліна розрахована на 180 годин, 6 кредитів за ЄКТС. Зокрема: лекції – 34 год., практичні заняття – 34 год., самостійна робота – 112 год. Формою підсумкової атестації є екзамен.
Форми контролю	О– опитування; ТЗ – виконання творчого завдання; П – презентація проекту; СВ – вирішення ситуаційної вправи; АР – виконання аналітичної роботи; КС – участь у круглому столі; ДГ –участь у діловій грі; МС – участь у моделюванні ситуацій; Д – підготовка дайджесту; Т– тестування; Е– підготовка есе; РГ– участь у рольовій грі; ККР – комплексна контрольна робота.
Список рекомендованих джерел	<p style="text-align: center;">Основний та інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варга Н.І., Рюль В.О. Методологія соціологічних досліджень: навчально-методичні рекомендації (для здобувачів вищої галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 054 «Соціологія»). [Ужгород. нац. ун-т; фт суп. наук; кафедра соціології та соціальної роботи). Ужгород, 2022. 44 с. 2. Кислова О. М., Кузіна, І. І. (2020). Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації. Харків: Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна. URL: http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/16069 3. Паянок, Т. М., Задорожня, Т. М. (2020). Статистичний аналіз даних : навчальний посібник. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України. 2020, 312 с. 4. Сальнікова С. Вибірка у соціологічному дослідженні: підручник. Луцьк: ВежаДрук, 2021. 252 с. 5. Довідково-інформаційний портал Sociosite: www.sociosite.net 6. Science Information Gateway (SOCIG): www.sosig.ak.uk 7. Liens Socio: http://www.liens-socio.org 8. Socioland: www.socioland.de 9. Каталог програмного забезпечення і баз даних для соціологів: http://www.stat.washington.edu/raftery/Research/Soc/soc_software.html 10. Міжнародна база даних ЮНЕСКО з соціальних наук (інституції, персоналії) DARE: www.databases.unesco.org/dare/form.shtml 11. Бази даних наукової періодики і книг: www.jstor.org; www.proquestdirect.com; www.ebsco.com 12. Бази даних з досліджень молоді: http://www.ESPAD.org; http://www.HBSC.org 13. Архів Європейського соціального дослідження: http://ESS.nsd.uib.no 14. Інститут соціології Національна академія наук України URL: https://i-soc.com.ua/
	Політика дисципліни
Організація навчання	Відвідування лекційних та практичних занять з дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти. Підсумкова модульна оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих здобувачем за виконання завдань аудиторної, самостійної роботи та модульного контролю.

	<p>Максимальна модульна оцінка становить – 100 балів.</p> <p>Максимальна екзаменаційна оцінка є результатом виконання завдань екзаменаційного білету та становить – 100 балів.</p> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється як середньоарифметичне між підсумковою модульною та екзаменаційною оцінками.</p> <p>Здобувач освіти, який отримав підсумкову модульну оцінку менше ніж 20 балів, при будь якій екзаменаційній оцінці не може отримати задовільну підсумкову оцінку з дисципліни.</p> <p>Здобувач освіти може ліквідувати академічну заборгованість під час додаткової сесії.</p>
<p>Відпрацювання пропусків занять</p>	<p>Здобувач освіти, який пропустив практичне заняття, самостійно вивчає матеріал, готує завдання винесене на практичне заняття (відповідно до робочої програми дисципліни) та складає його викладачу в усній, або письмовій формі.</p>
<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання положень «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ДТЕУ».</p> <p>Доступне за посиланням: https://knute.edu.ua/file/MjkwMjQ=/2f42448f6b7e32f087ea61c101eeefb2.pdf</p>